Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

## Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

**Danskernes Historie Online** er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

### Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

### Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

### Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

# EFTERRETNINGER

OM

# HADERSLEV LÆRERES SKOLE

FOR

## SKOLEAARET 1875-76.

# Efterretninger

om

# Haderslev Læreres Skole

for

**Skoleaaret 1875—76.**

Kjøbenhavn.

Thieles Bogtrykkeri.

1876.

## Afgangs-Examen til Universitetet

afholdtes i Juni og Juli 1875 for første Gang i sin nye Skikkelse. Til denne indstillede sig følgende 9 Disciple, som alle hørte til den sproglig-historiske Retning:

1. Antonius Michael Napoleon Krieger, en Søn af Kammerherre Oberst Krieger, født 11. Juli 1858.
2. Andreas Christian Linnemann, en Søn af Kaptejn Linnemann, født 16 Oktober 1857.
3. Harald Immanuel Boisen, en Søn af afdøde Pastor Boisen, født 3 April 1857.
4. Gotfred Rosenberg, en Søn af Maler Rosenberg, født 30 Maj 1857.
5. Carl Theodor Emil Schou, en Søn af Etatsraad, fhv. Hofmedikus Schou, født 2 Oktober 1857.
6. Axel Sophus Daniel Bang, en Søn af Bundtmager Bang, født 14 Juni 1857.
7. Otto Carl Frederik Sommer, en Søn af Ritmester Sommer, født 19 November 1856.
8. Hans Riber Hunderup, en Søn af Provst Hunderup i Egitslevmagle, født 25 Marts 1857.
9. Peter Margaritus Møller, en Søn af afdøde Konsul Møller, født 23 Marts 1857.

De fik følgende Karakterer:

| | Dansk Stil | | Old-nordisk | Fransk | Engelsk | Historie | Latin | | | Græsk | Natur-lære | Points | Hovedkarakter. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | I. | II. | | | | | Skriftlig | Læst | Ikkelæst | | | | |
| **Krieger** .... | g+ | mg | ug— | mg | ug | ug | mg— | mg+ | ug— | ug— | ug— | 103 | Første Karakter |
| **Linnemann**.. | mg— | mg— | mg | mg— | ug— | mg— | g— | mg | mg+ | mg | g | 90 | Første Karakter |
| **Boisen** ..... | g+ | mg | mg+ | g— | mg+ | ug— | g+ | mg— | mg | mg— | g+ | 87 | Første Karakter |
| **Rosenberg** .. | g | mg | ug— | g | ug | mg— | g+ | g— | g | mg | ug— | 86 | Første Karakter |
| **Schou**..... | g | mg— | mg | g+ | mg+ | mg— | tg+ | g+ | g— | mg— | ug— | 82 | Anden Karakter |
| **Bang** ..... | mg— | g+ | mg— | g | g | mg | g+ | g+ | g | g | mg— | 80 | Anden Karakter |
| **Sommer**..... | tg | g— | g+ | g+ | ug— | mg— | g— | g | g | g | mg+ | 73 | Anden Karakter |
| **Hunderup** .. | mg— | mg | mg— | mg— | mg+ | mg— | g+ | g | g | tg— | ug— | 72 | Anden Karakter |
| **Møller** ..... | tg | mg— | g | tg | g+ | g | tg+ | tg+ | tg+ | g— | g | 49 | Tredje Karakter |

Som beskikkede Censorer mødte:
Dansk Stil: Pastor Kok og Adjunkt Rosing.
Oldnordisk: Cand. mag. Winkel Horn og Cand mag. Kaalund.
Fransk: Professor Sick og Cand. theol. Benedictsen.
Engelsk: Bibliotheksassistent Fausbøll og Adjunkt Mathiesen.
Historie: Overlærer Kønigsfeldt og Cand. jur. Bache.
Latin: Etatsraad Borgen og Cand. philol. Glahn.
Græsk: Overlærer Kerrn og Cand. philol. Mikkelsen.

I Naturlære var Examen allerede afholdt d. 28de Maj. Censorer vare: Professor Holten og Dr. phil. Hansen.

## Hovedexamen i 4de Klasse

afholdtes over 20 Disciple, af hvilke følgende 5 udmeldtes efter bestaaet Examen, ved hvilken de havde opnaaet samme Ret, som de, der have taget Afgangs-Examen af højere Grad for Realdisciple:

1. Alexis Robert Berendt, Søn af Grosserer Berendt.
2. Peter Harboe, Søn af Kjøbmand Harboe i Skælskør.
3. Andreas Frederik Emil Hechmann, Søn af Skolelærer Hechmann i Vangede.
4. Arnold Bøgh.
5. Herman Eduard Schønheider van Deurs, Søn af Landstings-Sekretær Schønheider van Deurs.

2 fuldendte ikke Examen og forblev i 4de Klasse; de øvrige 13 opflyttedes i 5te Klasse. De 18, som bestod Examen, fik følgende Karakterer:

| | Dansk Stil | Tysk | Fransk | Latin | Historie | Geografi | Naturhistorie | Arithmetik | Geometri | Græsk | Naturlære | Points | I de 5 sluttede Fag |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Schaffalitzky** . | ug | ug | ug | ug— | mg+ | ug— | ug | ug— | ug | ug | | 86 | 39 |
| **Paulli** ..... | mg— | mg | ug | ug— | ug | ug | ug | mg+ | ug | | ug | 84 | 38 |
| **Berendt** ..... | mg | ug | ug— | ug— | ug | mg— | mg— | ug | ug | | mg+ | 82 | 36 |
| **Teisen** ..... | mg | mg | ug— | mg— | ug— | ug— | mg | mg | ug— | ug— | | 79 | 36 |
| **Meyer** ..... | g+ | ug— | ug— | mg+ | mg | g | mg+ | mg+ | ug— | mg | | 77 | 35 |
| **Wedel Heinen** | mg | mg— | mg | g+ | ug | ug— | g | mg+ | ug | | ug— | 75 | 30 |
| **C. Larsen** ... | mg | ug— | ug— | mg— | ug | ug | g+ | g+ | g | | ug— | 75 | 34 |
| **J. Hansen** ... | mg— | mg | g | g | mg— | ug— | ug | ug— | mg+ | | ug | 73 | 33 |
| **Harboe**..... | g+ | mg— | g | g+ | mg | mg | mg— | mg | ug | | ug | 72 | 31 |
| **A. Larsen** ... | g+ | mg— | mg | g | ug | mg— | mg— | g | mg— | mg— | | 67 | 30 |
| **Frimodt** ..... | mg— | mg— | mg+ | g— | mg | ug | mg— | g— | mg— | mg | | 66 | 31 |
| **Konow** ..... | g— | mg | g | g | mg— | mg — | mg— | g | mg+ | | mg | 64 | 30 |
| **Grove** ..... | mg— | mg | g+ | tg+ | mg— | g+ | tg+ | mg | mg+ | g | | 57 | 29 |
| **Tang** ..... | mg— | tg | g— | g— | g+ | tg | mg | mg+ | ug | ug— | | 55 | 24 |
| **Hechmann** ... | mg— | g+ | g+ | tg+ | g | mg | g | tg+ | g | g— | | 50 | 25 |
| **Bøgh** ..... | g— | g— | ug— | g+ | mdlg | g | mg+ | g— | g+ | | mg | 48 | 27 |
| **Faurskov** .... | mg— | mg+ | mg | mg— | mg— | ug | mg | tg— | mdlg+ | tg— | | 47 | 16 |
| **Van Deurs** ... | g | mg | g— | tg+ | mdlg | mg | g+ | g+ | mg— | | mg+ | 38 | 24 |

Beskikkede Censorer vare: i Tysk Distriktsforstander Launy, i Latin Cand. philol. Siesbye, i Naturhistorie Universitetspedel Sahlertz, i Mathematik Dr. phil. J. Petersen.

Som Privatister indstillede sig til Prøven i de afsluttede Fag: Examinatus juris E. J. H. Hansen, J. L. Jensen, R. Markussen og M. Nielsen samt i Januar 1876 J. G. Heje, som ved Sygdom var forhindret fra at møde i Sommeren 1875.

De fik følgende Karakterer:

| | Tysk | Geografi | Naturhistorie | Arithmetik | Geometri | Points |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Hansen | ug | g | mg | ug | ug— | 36 |
| Jensen | g— | mg+ | g | tg | tg— | 15 |
| Markussen | mg— | mg | ug— | g— | tg | 26 |
| Nielsen | tg— | g+ | mg+ | g | tg | 17 |
| Heje | g— | g | mg | mg— | mg— | 28. |

---

## Disciplenes

Tal var ved Afslutningen af Efterretningerne for forrige Skoleaar 210. Af disse udgik ved Slutningen af forrige Skoleaar de ovennævnte 14 og 9 andre. Saaledes var Antallet af de tilbageblevne 187. Ved det nye Skoleaars Begyndelse og i dets første Maaneder optoges 28 Disciple, senere 9. Derimod udmeldtes i Løbet af Skoleaaret 14 Disciple. Antallet er saaledes for Øjeblikket (i April) 210. Disse ere paa følgende Maade fordelte i Klasserne (Disciplene af den mathematisk-naturvidenskabelige Retning ere betegnede med en Stjærne, Faderens Stilling er kun tilføjet ved de nyoptagne).

### 6te Klasse.

1. Alexander Foss*. 2. Viggo Hertz. 3. Frederik Elben*. 4. Otto Knudsen. 5. Svend Lembcke. 6. Fre-

derik Matthiesen*. 7. Sophus Bülow. 8. Edvard Kjellerup*. 9. William Jessen*. 10. Hans Peter Schierbeck. 11. John Hornemann*. 12. Johannes Juel. 13. Ludvig Welding*. 14. Avgust Kjørboe. 15. Avgust Konow*. 16. William Petersen.

### 5te Klasse.

1. Albrecht Schaffalitzky de Muckadell. 2. Hugo Paulli*. 3. Axel Teisen. 4. Carl Meyer. 5. Emil Wedel-Heinen*. 6. Carl Larsen. 7. Jens Hansen*. 8. Arnold Larsen. 9. Johan Frimodt. 10. Vilhelm Konow*. 11. Johan Grove. 12. Niels Tang. 13. Johannes Faurskov. 14. Mozart Cohn.

### 4de Klasse.

1. Edmund Jensen. 2. Frederik Hjort Lorenzen. 3. Jørgen Koch*. 4. Ditlev Rauth*. 5. Harald Elben*. 6. Peter Hjort Lorenzen*. 7. Carl Levin. 8. Theodor Vassard. 9. Johannes Saabye*. 10. Axel Gade. 11. Carl Nielsen. 12. Victor Munck. 13. Georg Brockdorff. 14. William Behrend. 15. Olaf Nielsen. 16. Adolf Hansen*. 17. Stener Grundtvig. 18. Theodor Rée. 19. Valdemar Hansen. 20. Ferdinand Heimann. 21. Edmund Dyring*.

### 3dje Klasse.

1. Johan Richter*. 2. Henrik Brendstrup. 3. Carl Cold. 4. Axel Heide. 5. Christian Warming. 6. Emil Bonnesen. 7. Rudolf Kofoed*. 8. Otto Repholtz. 9. Povl Vogelius*. 10. Christian Behrend. 11. Johan Lunöe. 12. Avgust Treschow*. 13. Frederik Bagge*. 14. Frederik Engelbrecht. 15. Hjalmar Hænschell. 16. Addo Bardenfleth*. 17. Johannes Møller*. 18. Julius Wilken*. 19. Rudolf Berlin*. 20. Arthur Aumont.

21. Carl Raun. 22. Holger Piper. 23. Henri Konow. 24. Andreas Nielsen*.

### 2den Klasse.

1. Jens Michael Hertz. 2. Benny Meyer. 3. Carl Schaffalitzky de Muckadell. 4. Povl Langhoff. 5. William Kierkegaard. 6. Sigfrid Scheel, Søn af Lensgreve S. til Estrup. 7. Carl Nielsen. 8. Magnus Vogelius. 9. Carl Tvermoes. 10. Diderik Schultz. 11. Johannes Odder. 12. Aage Blichfeldt. 13. Knud Godske Nielsen. 14. Julius Piper. 15. Emil Mauritzen. 16. Claudius Starup. 17. Kristian Friis. 18. Vilhelm Hintze.

### 2den Realklasse.

1. Hervey Engel. 2. Otto Hammershøj. 3. Oskar Mathiesen. 4. Valdemar Godske Nielsen. 5. Johan Rehling. 6. Frederik Petersen. 7. Carl Petersen.

### 1ste Klasse.

1. William Benzon. 2. Laurits Voigt, Søn af Particulier V. i Faaborg. 3. Peter Schumacher, Søn af afdøde Toldkontrolør S. i Aalborg. 4. William Petersen. 5. Ferdinand Langhoff. 6. Arnold Falkenthal. 7. Gottlieb Ottesen. 8. Hans Christian Aggersborg. 9. Adolf Hertz. 10. Emil Wibe. 11. Valdemar Christensen, Søn af Tømmermester C. 12. Thorvald Piper. 13. Valdemar Stein. 14. Ulrik Henckell. 15. Uffe Tang, Søn af Skoleforstander T.

### 1ste Realklasse.

1. Frants Hass. 2. Niels Dorph. 3. Valdemar Knudsen. 4. Theodor Reitzel. 5. Albert Matthiesen. 5. Carl Knuth. 7. Carl Scheller. 8. Reinhold Jorck. 9. Julius Larsen. 10. Carl Hansen.

### 5te Underklasse.

1. Hans Christian Roede. 2. Kaj Nørregaard. 3. Simon Paulli. 4. Christian Bentzen. 5. Avgust Goll. 6. Henrik Godske Nielsen. 7. Kristian Buch. 8. Anton Petersen. 9. Carl Leerbeck. 10. Georg Nielsen. 11. Arnold Hinrichsen, Søn af forhenværende Boghandler H. i Husum. 12. Charles Fistaine, Søn af Dr. phil. F. 13. Oluf Hoff. 14. Carl Schlichtkrull. 15. Christian Møller. 16. Povl Saabye. 17. John Malmgreen. 18. Herman Levin. 19. Martin Sünckenberg. 20. Alexander Matthiesen. 21. Knud Juel. 22. Gotfred Tvede. 23. Andreas Hornbeck. 24. Oskar Jensen. 25. Viggo Pingel, Søn af Advokat P. 26. Thomas Severin, Søn af Plantageejer S.

### 4de Underklasse.

1. Einar Buch, Søn af Højesterets-Assessor B. 2. Carl Groth. 3. Frederik Vogelius. 4. Holger Møller. 5. Johannes Fibiger. 6. Hans Hertz. 7. Einar Meyer. 8. Avgust Bagge. 9. Carl Schønheider van Deurs. 10. Vilhelm Grundtvig. 11. Theodor Buschk. 12. Niels Petersen. 13. Hans Hoff. 14. Viggo Scheitel. 15. Georg Jorck, Søn af Grosserer J. 16. Louis Matthiesen. 17. Herman Kiszky. 18. Lorents Faber. 19. Hother Nielsen. 20. Henri Meyer.

### 3dje Underklasse.

1. Emil Paulli. 2. Axel Bjerre. 3. Peter Nielsen, Søn af Grosserer N. 4. Arnold Friedländer, Søn af Manufakturhandler F. 5. Carl Jensen. 6. Svend Koch. 7. Valdemar Jensen. 8. Axel Piper. 9. Axel Benzon. 10. Viggo Ørsted. 11. Viggo Madsen, Søn af Overkrigskommissær M. 12. Severin Schultz. 13. Laurits Sünckenberg, Søn af Mægler S. 14. Carl Ehrenreich, Søn af Gartner E. 15. Peter Hansen.

### 2den og 1ste Underklasse.

1. Vilhelm Dahl, Søn af Grosserer D. 2. Oskar Schønberg. 3. Frederik Falkenthal. 4. Konrad Jørgensen. 5. Aage Ørsted. 6. Holger Tvermoes, Søn af Grosserer T. 7. Knud Bentzen. 8. Peter Koch, Søn af Assessor K. 9. Povl Levin, Søn af Grosserer L. 10. Axel Dahl, Søn af Grosserer D. 11. Johannes Rasmussen, Søn af Overkrigskommissær R. 12. Viktor Juhl, Søn af Grosserer J. 13. Georg Westring, Søn af Lærer W. 14. Jakob Nielsen, Søn af Grosserer N. 15. Normann Severin, Søn af Plantageejer S. 16. Volmer Nielsen, Søn af Gaardejer N. i Gjentofte. 17. David Meyer, Søn af Grosserer M. 18. Carl Rammeskov, Søn af Baandhandler R. 19. Magnus Hertz, Søn af Vexelmægler H. 20. Knud Piper, Søn af Isenkræmmer P. 21. Johannes Hahn. 22. Holger Nielsen, Søn af Fuldmægtig N. 23. Albert Severin, Søn af afdøde Plantageejer S. 24. Søren Gregersen, Søn af afdøde Adjunkt G.

---

## Lærerne.

Ved Skoleaarets Begyndelse mistede Skolen atter en af sine faste Lærere, idet Adjunkt Iversen blev udnævnt til Overlærer i Horsens. Senere udnævntes Translateur og Seminarist Beeken til Lærer ved det kongelige Blinde-Institut. Der har derfor fundet adskillige Forandringer Sted i Timernes Fordeling. For Øjeblikket ere de fordelte paa følgende Maade:

Bestyreren: Græsk i 6te og tildels i 5te Klasse, Latin i 4de Kl., Historie i 6te—3dje Kl., Geografi i 4de Kl.

Konrektor Lembcke: Latin i 6te og 5te Kl., Tysk

i 3dje og 2den Kl., Historie i 2den Kl. samt en Time Dansk (Mythologi) i 3dje math. Kl.

Adjunkt P. Dorph (Skolens Inspektor): Dansk i 2den Kl., 2den Realkl. og 4de Underkl., Latin i 3dje Kl., Engelsk, Riffelskydning.

Adjunkt Grønlund: Historie i 2den og 1ste Realkl. og 5te Underkl., Geografi i 3dje Kl.—4de Underkl., Naturhistorie.

Adjunkt Chr. Dorph: Dansk i 6te, 5te, 4de, 1ste, 1ste Realkl. og 5te Underkl., Tysk i 4de og 1ste—4de Underkl., Historie i 1ste Kl.

Adjunkt Chr. Møller: Mathematik i 4de Kl., Naturlære.

Cand. philol. Trojel: Dansk i 3dje Kl., Græsk i 4de og tildels i 5te Kl., Fransk.

Cand. mag. Krüger: Mathematik og Regning i 5te, 3dje, 2den, 2den Realkl. og 1ste Kl., geometrisk Tegning i 5te og 3dje Kl.

Lærer Meier: Regning i 5te, 4de og 3dje Underkl., Skrivning i 2den Kl.—3dje Underkl., Tegning i Underklasserne.

Pastor F. Jensen: Religion i 3dje Kl. og 4de Underkl.

Cand. theol. Barfod: Religion i 2den, 1ste Kl. og 5te Underkl.

Cand. mag. Westergaard: Mathematik i 6te Kl.

Stud. polytechn. Bang: Geometrisk Tegning i 6te og 4de Kl.

Stud. mag. Steffensen: Oldnordisk.

Cand. philol. Rafn: Græsk i 3dje, Latin i 2den Kl.

Stud. philol. J. Thrige: Latin i 1ste Kl., Historie i 4de og 3dje Underkl., Geografi i 3dje Underkl.

Intendant A. Møller: Sang.

Kaptejn Schønberg: Gymnastik i 3dje Kl.—5te Underkl.

Overvagtmester Hagemeister: Gymnastik i 3dje —1ste Underkl.

Sergeant Christensen: Gymnastik i 6te—4de Kl.

Frøken Nickolin: alle Timer i 1ste—2den Underkl. undtagen Gymnastik.

Frøken Trojel: Dansk og Bibelhistorie i 3dje Underkl.

---

## Undervisningen

i de enkelte Klasser har været følgende:

### 1ste og 2den Underklasse.

Religion: De letteste Fortællinger af det gamle Testament mundtlig.

Dansk. Bredsdorffs ABC og Læsebog og sammes Læsebog for mindre Børn. Afskrivning og lidt Diktat.

Historie. Mundtlige Fortællinger af den danske Sagnhistorie.

Geografi. Undervisningen har knyttet sig til Danmarks Kort, derefter til Evropas og Verdenskortet.

Regning. Talskrivning og de 4 Regningsarter.

Skrivning. Et fortløbende Kursus gjennem alle Klasser er her begyndt.

### 3dje Underklasse.

Religion. Balslevs Bibelhistorie. En Del Psalmer.

Dansk. Bredsdorffs Læsebog for mindre Børn. Nogle Digte lærte udenad efter Boisens Visebog. Diktat-Stile.

Historie. Fortællinger af Danmarks Historie indtil Kalmar-Foreningen, i det væsentlige mundtlig. Som Grundlag er benyttet Erslevs Udvalg af Fædrelandshistorien.

Geografi. Danmarks, det vigtigste af Evropas og tildels ogsaa de andre Verdensdeles Geografi,

mundtlig ved Hjælp af Væggekort. Thriges mindre Lærebog er tildels benyttet.

Regning. De 4 Regningsarter med ubenævnte Tal samt Addition, Subtraktion og Multiplikation i benævnte Tal.

Tegning. Janniches Tegnebøger. Ligeledes i de følgende Klasser.

### 4de Underklasse.

Religion. Det nye Testament efter Balslevs Bibelhistorie. Luthers lille Katekismus. Psalmer.

Dansk. Wulffs danske Læsebog 2den Del. Digte efter Lefoliis Samling for yngre Børn. Ordklasserne og Begyndelsesgrundene af Grammatiken, indøvede efter Dorphs Sproglære. To Stile ugentlig: Diktat og Gjenfortælling. Øvelse i at fortælle.

Tysk. Listovs Elementarbog til Stykke 30. Af Iversens Grammatik: Artiklerne, Mønstrene til Hovedordenes Deklination, Talordene, Stedordene, »haben« og »sein« samt Handleformen af den svage Konjugation. Undertiden Stil.

Historie. Kofods »Historiens vigtigste Begivenheder forfra til »Krigene mellem England og Frankrig« med nogle Forbigaaelser.

Geografi. Thriges mindre Lærebog Afsnit 2 og 3.

Naturhistorie. Lütkens Lærebog Nr. 3 fra Aberne til Fiskene.

Regning. De 4 Regningsarter med hele benævnte Tal. Matzens Regnebog 1ste Del.

### 5te Underklasse.

Religion. Hele Balslevs Bibelhistorie. Det nye Testament stadig benyttet. Af Balslevs Katekismus de ti Bud (§ 1—44). Psalmer.

Dansk. Pios og Wimmers Læsebog 1ste Del, første Halvdel. En Del af Versene lærte udenad. De

grammatiske Grundbegreber indøvede ved Læsningen med Benyttelse af Dorphs danske Sproglære. Forelæsning af Digterværker. To Stile om Ugen, den ene Diktat, den anden Gjenfortælling.

Tysk. Listovs Elementarbog fra Stykke 33 til Enden. Det vigtigste af Formlæren efter Iversens Grammatik.

Fransk. Pios Lærebog for Begyndere S. 1—38. Artiklen, Comparation, de personl., possessive, demonstr. Pronomina, Grundtal, regelm. Verber, reflex. og passive Verber. En Stil om Ugen paa Skolen.

Historie. Kofods »Historiens vigtigste Begivenheder« fra Korstogene til Enden.

Geografi. Thriges mindre Lærebog fra fjerde Afsnit til Enden.

Naturhistorie. Lütkens Lærebog Nr. 3 fra Padderne til Enden.

Regning. Behandling af Brøker, saa vel almindelige som Decimalbrøker. Praktisk Regning, dels efter Lærerens Opgaver, dels efter Bokkenheusers Regnebog for Mellemklasser.

## 1ste Klasse.

Religion. Balslevs Katekismus: Stykket om Synden, 1ste og 2den Trosartikel og af 3dje Artikel til Stykket om Syndens Forladelse. Psalmer. Det nye Testament benyttet. Det gamle Testament efter Assens's Bibelhistorie.

Dansk. Bondesens, Dorphs og Vilstrups Læsebog, 2den Del. Forelæsning af Digterværker. Efter Dorphs Sproglære Læren om Sætninger og Skilletegn. En Stil om Ugen: Gjenfortællling, enkelte Oversættelser, frie Opgaver, bestaaende i Skildringer og Beskrivelser. 1ste Realkl. desuden en særskilt Time, anvendt til Stil.

Tysk. Simonsens Læsebog for Mellemklasser, S. 21—80. Det vigtigste af Formlæren efter Iversens

Grammatik. 1ste Realkl. desuden i særskilte Timer Oversættelse fra Dansk til Tysk efter Holbechs og Petersens Materialier Stykke 1—17.

Fransk. a) Latinklassen. Pios Lærebog for Begyndere S. 36—72. Artiklen, Comparation, de personl., possessive, demonstr. Præpositioner, Talord, regelmæssige Verber, reflex. og passive Verber, en Del uregelm. Verber, forsk. Regler om Kjøn og Tal. En Stil om Ugen paa Skolen.

b) Realklassen særskilt. Pios Lærebog S. 36—61. Grammatik som 5te Underkl.

Latin. Bøjningslæren efter Madvig. Forchhammers Læsebog, undtagen Fablerne. Blochs Læsebog S. 1—10. Stil 1 Gang ugentlig, tildels efter Iversens Stiløvelser.

Engelsk (Realklassen). Listovs Elementarbog i Forbindelse med skriftlige Øvelser paa Skolen.

Historie. a) Latinklassen. Thriges Danmarks, Norges og Sveriges Historie med Undtagelse af Slutningen og med Forbigaaelse af adskillige Stykker. b) Realklassen. Kofods »Historiens vigtigste Begivenheder« forfra til Frederik den Tredie af Danmark.

Geografi. a) Latinklassen. Thriges større Lærebog fra Danmark til England. b) Realklassen. Thriges mindre Lærebog forfra til Schweiz.

Naturhistorie. Efter Lütkens Lærebog Nr. 2: Mennesket og Pattedyrene. Vaupells Botanik ved Grønland forfra til Kap. 6.

Mathematik. Regning med Decimalbrøk; Opgaver efter Bokkenheusers Regnebog for Mellemklasser. C. F. C. Møllers Grundtræk af Læren om Rumstørrelser.

Tegning (Realklassen). Janniches 3dje og 4de Hefte og Vieths Gibsafstøbninger.

## 2den Klasse.

Religion. Balslevs Katekismus fra Stykket om Synden til Enden. Psalmer. Det nye Testament benyttet. Det gamle Testament efter Assens's mindre Bibelhistorie.

Dansk. Stykker af Bondesens, Dorphs og Vilstrups Læsebog, 2den Del. Forelæsning af Digterværker. Dorphs danske Sproglære repeteret. En Stil om Ugen af fortællende, beskrivende eller raisonnerende Indhold. Øvelser i Fremsigelse af Digte efter Lefoliis Samling samt Øvelser i at fortælle.

Tysk. C. 200 Sider af Simonsens Læsebog for Mellemklasser og Hauffs Märchen. Formlæren repeteret.

Fransk. Sicks Læsebog 2den Afdeling S. 1—86. Formlæren undtagen Kjønnet efter Pios Grammatik. Latinklassen desuden Stile paa Skolen.

Latin. Cæsar de bello Gallico, Bog 2 og de 11 første Kapitler af Bog 3. Forchhammers Stiløvelser Stykke 1—11. Formlæren efter Madvig; en Del af Syntaxen gjennemgaaet mundtlig. Ugentlig en Hjemmestil og hver anden Uge en Skolestil efter Iversens Stiløvelser.

Engelsk (Realklassen). Som 1ste Realklasse.

Historie. a) Latinklassen. Thriges mindre Lærebog i den gamle Historie til Soldaterherredømmets Tid. b) Realklassen. Som 1ste Klasse.

Geografi. a) Latinklassen. Thriges større Lærebog, fra England til Kina samt 2det—4de Afsnit af Indledningen. b) Realklassen. Som 1ste Realklasse.

Naturhistorie. Lütkens Lærebog Nr. 2 fra Fuglene til Leddyrene. Vaupells Botanik ved Grønlund, Kap. 6—7 og i 3dje Del de vigtigste Planter, der blomstre i Forsommeren.

Mathematik. Sum, Differens, Produkt og Kvo-

tient efter Møllers Læren om Tal. Første Kursus af Møllers Læren om Rumstørrelser. Regneopgaver efter Bokkenheusers Regnebog for Mellemklasserne. Realklassen har tildels haft særskilt Undervisning.

Tegning (Realklassen). Som 1ste Realklasse.

### 3dje Klasse.

Religion. Det nye Testament efter Assens's mindre Bibelhistorie. 2den og 3dje Trosartikel, Fadervor og Sakramenterne efter Balslevs Katekismus. Nogle Psalmer.

Dansk. Flors Læsebog fra Holberg til Blicher med flere Oplæsninger af derhen hørende Værker. Dorphs nordiske Mythologi. Hver Uge Stil, mest Fortælling. I den særskilte Time for Disciplene af den mathematisk-naturvidenskabelige Retning er Dorphs græsk-romerske Mythologi læst.

Tysk. C. 160 Sider af Simonsens og Kapers Læsebog. Grammatiken repeteret.

Fransk. Borrings Læsebog for Mellemklasser S. 132—143, 210—219, 224—262. Efter Garrigues's Formlære: Talord, Pronominer, Verber. Sicks Stiløvelser 1ste Afdeling er benyttet til Stil paa Skolen.

Latin. Ciceros Taler mod Catilina og 500 Vers af Ovids Forvandlinger. Formlæren og Kasuslæren repeteret efter Madvig; desuden indøvet de vigtigste Regler om Konjunktiv, Infinitiv, Supinum, Gerundium og Gerudivum. Iversens Stiløvelser brugte mundtlig og skriftlig.

Græsk. Blochs Læsebog S. 1—22 og 43—66. Bergs Formlære. Tregders Mythologi til Heroerne.

Engelsk (valgfrit Fag). Listovs Elementarbog i Forbindelse med skriftlige Øvelser paa Skolen.

Historie. Thriges mindre Lærebog i den gamle Historie fra Flavierne og Blochs Middelalderens Historie.

Geografi. Verdensdelene udenfor Evropa fra Kina efter Thriges større Lærebog.

Naturhistorie. Lütkens Lærebog Nr. 2 fra Leddyrene til Enden. Vaupells Botanik ved Grønlund. I Eftersommeren de vigtigste Familier af Blomsterplanter. I Foraaret og Forsommeren er anden Del læst.

Mathematik. Potens og Rod efter Møllers Læren om Tal. 2det Kursus af Møllers Læren om Rumstørrelser. Regneopgaver efter Bokkenheusers Regnebøger.

Naturlære. Lorenz's Naturlære: om Varmen. Møllers Kemi: Metalloiderne.

Tegning. Geometriske Konstruktioner.

## 4de Klasse.

Dansk. Forskjellige Stykker af den nyere Literatur oplæste, tildels efter Flors Læsebog. De svenske Stykker i samme Bog. Dorphs Udsigt over Digtarterne med tilsvarende Oplæsninger. Hver anden Uge en Stil af beskrivende, fortællende eller raisonnerende Indhold, hvortil Stoffet jævnlig er taget fra et Skolefag. I den særskilte Time for Disciplene af den mathematisk-naturvidenskabelige Afdeling af 4de og 5te Klasse er der oplæst Stykker af de græske Tragikere og andre Forfattere samt givet en Udsigt over græske Antikviteter.

Tysk. Stykker af Kapers og Simonsens Læsebog samt Schillers Braut von Messina. Iversens Grammatik. En Gang om Maaneden et større Stykke efter hver enkelt Discipels eget Valg.

Fransk. Sicks Læsebog 3dje Afdeling S. 32—36, 64—68, 87—96, 171—79, 196—209, 230—42, 247—78, 286—98, 304—10. Garrigues's Formlære. To Stile om Maaneden paa Skolen. Til kursorisk Læsning er benyttet Borrings Album lit. 1.

Latin. Livius Bog 22. Æneiden Bog 1. Ciceros

Taler mod Catilina og for Roscius kursorisk læste. Stil efter Iversen, ugentlig en Gang hjemme, en Gang paa Skolen.

Græsk. Xenofons Anabasis Bog 2. Odysseen Bog 6 og 7. Bergs Formlære.

Engelsk (valgfrit Fag). Læsestykker og Stiløvelser af Listov til S. 40. Skriftlige Øvelser paa Skolen.

Historie. Blochs nyere Historie og den nyeste til 1795. Korte mundtlige Meddelelser om den følgende Tid.

Geografi. Thriges større Lærebog.

Naturhistorie. Zoologien efter Lütkens Lærebog Nr. 2, Botaniken efter Vaupells Lærebog ved Grønlund.

Mathematik. Møllers Læren om Rumstørrelser 3dje Kursus og Repetition af Hovedsætningerne i de tidligere Kursus. Møllers Læren om Tal 3dje Kursus og Repetition af hele Bogen. Praktisk Regning og mathematiske Opgaver.

Naturlære. Lorenz's Naturlære. C. F. C. Møllers Kemi: den specielle Del.

Tegning. Geometriske Konstruktioner.

## 5te Klasse.

Fællesfag.

Dansk. Oldnordisk og dansk Literaturhistorie til Holberg. Hver anden Uge Stil eller mundtlige Foredrag.

Oldnordisk. Wimmers Læsebog til S. 62. Iversens Grammatik til de stærke Verber.

Fransk. Sicks Læsebog 3dje Afdeling 247—78, 310—34, 353—76. Til kursorisk Læsning er benyttet Merimés Colomba. Garrigues's Grammatik § 101—42, 174—201. Sicks Stiløvelser benyttede til en Skole- og en Hjemmestil hver Uge.

Engelsk. The pacha of many tales Nr. 1, 2, 14—19. Dikteret Ord og Sætninger henhørende til daglig Brug.

Historie. Thriges mindre Lærebog i den gamle Historie og Danmarks, Norges og Sveriges Historie.

Den sproglige Afdeling.

Latin. Livius Bog 21. Ciceros Taler pro lege Manilia, pro Ligario og pro Dejotaro; Cato major, Lælius og de officiis Bog 3. Æneiden Bog 2. Horats Oder i Udvalg af alle 4 Bøger (1600 Vers). Kursorisk er læst Stykkerne af Curtius og Vellejus i Flemmers Udvalg og Livius Bog 22. Versioner hjemme og paa Skolen efter Henrichsens Opgaver.

Græsk. Herodot efter Bergs Udvalg S. 1—4, 7—16, 19—45, 65—68, 72—111. Odysseen Bog 5, 6, 7, 8. Lukians Filopseudes. Af Platon efter Thriges Udvalg: Fædros, Lysis og Hippias. Bergs Formlære.

Naturlære. Lorenz's Naturlære forfra til Elektricitetslæren.

Den mathematiske Afdeling.

Mathematik. Læren om Potens, Rod, Ligninger, Kjædebrøk, Binomialformlen samt Permutationer og Kombinationer efter Madsens elementære Algebra. Trigonometri og Stereometri (indtil Læren om Symmetri) efter Møllers Lærebøger. Analytisk Geometri (den rette Linje) efter Madsens Lærebog. Konstruktions-Opgaver efter J. Petersens »Methoder og Theorier«.

Geometrisk Tegning. Den rette Linje og Planen.

Naturlære. Om Legemernes almindelige Egenskaber, om Kræfter i Almindelighed, Bevægelses- og Ligevægtslære, Læren om Lys og Varme (tildels). Som Grundlag er benyttet Reis Lehrbuch der Physik.

## 6te Klasse.

### Fællesfag.

Dansk. Literaturhistorie fra Holberg til Nutiden. Hver anden Uge en skriftlig Udarbejdelse.

Oldnordisk. Iversens Læsebog S. 42—104. Iversens Grammatik.

Fransk. Laboulaye souvenirs d'un voyageur. Bornier la fille de Roland. Toepffer le grand Saint Bernard. Stykker af de Vignys Cinq-Mars. Hver Uge hele Klassen en Stil hjemme og den sproglige Afdeling (i en særskilt Time) en Stil paa Skolen. Hele Gramtiken gjennemgaaet efter Garrigues.

Engelsk. The last days of Pompeji sluttet. Af Japhet in search of a father 150 Sider. 100 Sider af Dickens sketches.

Historie. Hele Historien efter Thriges og Blochs Lærebøger.

### Den sproglige Afdeling.

Latin. Af Flemmers Sølvalderens Forfattere: Svetonius, Plinius og Tacitus. Af Horats Breve 900 Vers, af Satirerne 1100 Vers. Af Madvigs carmina selecta Udvalg af Catull, Tibull, Properts, Ovid, Juvenal og Martial. Kursorisk er læst Livius Bog 23 og 24, Cicero pro Milone, pro Dejotaro og pro Ligario. Versioner efter Whittes Opgaver.

Græsk. Af Platon efter Thriges Udvalg: Apologien, Symposion, Protagoras, Hippias. Lukias Filopseudes. Odysseen Bog 5, 6, 7, 8. Repetition af de ifjor læste Forfattere.

Naturlære. Lorenz Naturlære med nogle Tilføjelser og Jørgensens Astronomi med Forbigaaelse af mathematiske Udviklinger.

## Den mathematiske Afdeling.

Mathematik. Steens ren Mathematik. J. Petersens Analytisk Geometri. Møllers Trigonometri og Stereometri. Opgaver hjemme og paa Skolen.

Geometrisk Tegning. Øvelse i forskjellige lette descriptiv-geometriske Opgaver fornemmelig med Hensyn til at finde sand Størrelse ved Nedlægning i en af Billedplanerne. Dernæst er tegnet saa vel ret- som skjævtstaaende Flerplanslegemers samt Kegles og Cylinders Skæring med en Plan tillige med Udfoldninger af samme. Endelig er medtaget Keglens Skæring med en Plan samt specielle Stillinger af Flerplanslegemers, Keglers og Cylindres Skæring indbyrdes.

Naturlære. Læren om Gnidnings-Elektricitet og Galvanisme, Metereologi og Astronomi. Som Grundlag for Undervisningen er benyttet Reis Lehrbuch der Physik. Repetition af Hovedpunkter i det hele Pensum.

---

Sang. Efter et af Læreren affattet trykt Grundlag have Disciplene lært de vigtigste Partier af den elementære Musiklære og ere blevne befæstede heri, dels ved fremadskridende Takt- og Træffeøvelser, dels ved Indstuderingen og Udøvelsen af den firstemmige Sang. Ved den sidste er benyttet Berggreens Samling, Hefte 9. Et Antal Koral- og Psalmemelodier er tillige indøvet til Benyttelse ved den daglige Morgensang. En Del af Disciplene i de øverste Klasser have indstuderede Kvartetter for Mandsstemmer.

---

Riffelskydning. Efter forberedende Øvelser og Skydning med Salonbøsse have 17 Disciple af øverste Klasse i Sommeren 1875, Maj til Oktober, afgivet 672 Skud paa Banerne paa Amager med Kjøbenhavns Skytteforenings Rifler og til dens Skiver samt efter dennes Skydereglement.

At der i 1875 er afgivet saa ringe et Antal Skud, har sin Grund i, at Banerne om Hverdagen have været saa optagne af de militære Afdelingers Skydning, at det ikke har været muligt regelmæssig at holde Baner aabne for Skolen, saa at vi flere Gange have maattet gaa hjem med uforrettet Sag, fordi der ved vor Ankomst ingen Baner fandtes ledige. Forholdene blive i denne Henseende vanskeligere Aar for Aar, og da Skolen selvfølgelig ikke kan henlægge sin Undervisning til Søndagen, ser den sig nødsaget til foreløbig at opgive disse Øvelser, i det Haab, at der om ikke altfor lang Tid maa skaffes Baner til Veje, saa at det kan blive ogsaa de kjøbenhavnske Skoler muligt at optage Riffelskydningen blandt sine Fag, et Ønske, der i sin Tid blev udtalt af Kultusministeriet m. H. til alle Landets højere Skoler. Haderslev Læreres Skole har nu i 10 Aar, ikke uden Opofrelse, holdt Skydeøvelserne i Gang, i de sidste 6 Aar have 82 Skytter afgivet 4732 Skud, og det er med Beklagelse, at den nu indtil videre maa stryge disse Øvelser af sin Undervisningsplan.

Resultatet af Skydningen i 1875 har været følgende:

| Antal. | Skytternes Tal. | Skuddenes Tal. | Points | Træfferne. | Sum. | Skuddenes Gjennemsnitsværdi. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 100 | 17 | 236 | 479 | 220 | 919 | 3,89. |
| 300 | 15 | 334 | 404 | 211 | 826 | 2,47. |
| 400 | 6 | 102 | 110 | 63 | 236 | 2,3. |
| I Alt | 17 | 672 | 993 | 494 | 1981 | 2,93. |

Hr. Kr. Mantzius har atter i dette Skoleaar glædet en talrig Kreds af Disciple ved at oplæse udvalgte Digterværker for dem.

## Det nye Skoleaar.

Haderslev Læreres Skole har til Formaal enten at føre sine Disciple til Afgangs-Examen i begge dens Retninger eller til den afsluttende Prøve ved Udgangen af 4de Klasse, der giver samme Ret som Real-Afgangsexamen af højere Grad, eller endelig til Real-Afgangsexamen af lavere Grad ved Udgangen af 3dje Realklasse. Denne Examen agter den, efter dertil erholdt Bemyndigelse, for første Gang at afholde i Sommeren 1877. I næste Skoleaar ville følgende Bøger blive brugte foruden enkelte, som senere ville blive tilføjede.

### 1ste og 2den Underklasse.

Bredsdorffs ABC og Læsebog.

### 3dje Underklasse.

Balslevs Bibelhistorie. Psalmer. Bredsdorffs danske Læsebog for mindre Børn. Boisens Viser og Sange.

### 4de Underklasse.

Det nye Testament. Balslevs Bibelhistorie. Luthers lille Katekismus. Psalmebog. Funchs, Røginds og Warburgs danske Læsebog. Dorphs danske Sproglære (1875). Listovs tyske Elementarbog. Iversens tyske Grammatik. Kofods Hi-

storiens vigtigste Begivenheder (1874). Historisk Atlas A Oldtiden, udkommet hos Erslev (hvis Disciplen ikke har et større historisk Atlas). Thriges mindre Lærebog i Geografien (1875). Lütkens Begyndelsesgrunde Nr. 3. A. Møllers Sangskole (faas paa Skolen).

## 5te Underklasse.

Det nye Testament. Balslevs Bibelhistorie. Balslevs Katekismus. Psalmebog. Pio og Wimmers dansk Læsebog 1ste Del. Lefoliis fortællende Digte for mindre Børn. Dorphs danske Sproglære. Listovs tyske Elementarbog. Iversens tyske Grammatik. Pios Lærebog i Fransk for Begyndere, anden Udgave (1876). Kofods Historiens vigtigste Begivenheder. Thriges mindre Lærebog i Geografien. Et geografisk Atlas. Lütkens Begyndelsesgrunde Nr. 3. A. Møllers Sangskole.

## 1ste Klasse.

Det nye Testament. Balslevs Katekismus. Psalmebog. Pio og Wimmers danske Læsebog 1ste Del. Lefoliis fortællende Digte for større Børn. Dorphs danske Sproglære. Pios Lærebog i Fransk for Begyndere (første Udgave). Schema til den franske Grammatiks Formlære ved N. S. Simonsens tyske Læsebog for Mellemklasser, 2den Udgave. Iversens tyske Grammatik. Et geografisk Atlas. Lütkens Begyndelsesgrunde Nr. 2, Vaupells Botanik, 4de Udgave ved Grønlund. Møllers Grundtræk af Læren om Rumstørrelser. A. Møllers Sangskole. — Latinklassen desuden: Forchhammers latinske Læsebog (1873). Madvigs latinske Grammatik. Thriges Danmarks, Norges og Sverigs Historie (1875). Thriges større Lærebog i Geografien 1874. — Realklassen desuden; Holbechs og Petersens Materialier. Listovs engelske Elementarbog. Kofods Historiens vigtigste Begivenheder. Blochs Lærebog i Danmarks, Norges og Sverigs Historie. Thriges mindre Lærebog i Geografien.

## 2den Klasse.

Det nye Testament. Assens's mindre Bibelhistorie. Balslevs Katekismus. Psalmebog. Bondesens, Dorphs og Vilstrups Læsebog, 2den Del. Dorphs danske Sproglære. Simonsens tyske Læsebog for Mellemklasser. Iversens tyske

Grammatik. Et geografisk Atlas. Lütkens Begyndelsesgrunde Nr. 2. Vaupells Botanik, 4de Udgave ved Grønlund. Møllers Læren om Rumstørrelser og Læren om Tal. A. Møllers Sangskole. — Latinklassen desuden: Blochs latinske Læsebog. Cæsar de bello Gallico ed. Whitte. Madvigs Grammatik. Iversens latinske Stiløvelser. Sicks Læsebog i Fransk, anden Afdeling. Pios franske Grammatik. Thriges mindre Lærebog i den gamle Historie. Historisk Atlas A Oldtiden, udkommet hos Erslev (hvis Disciplen ikke har at større historisk Atlas). Thriges større Lærebog i Geografien. — Realklassen desuden: Schema til den franske Formlære ved N. S. Holbechs og Petersens Materialier. Listovs engelske Elementarbog. Kofods Historiens vigtigste Begivenheder. Blochs Lærebog i Danmarks, Norges og Sverigs Historie. Thriges mindre Lærebog i Geografien.

## 3dje Klasse.

Det nye Testament. Assens's mindre Bibelhistorie. Balslevs Katekismus. Psalmebog. Flors danske Læsebog, 7de Udgave. Dorphs danske Sproglære. Dorphs nordiske Mythologi, 6te Udgave, Sicks Læsebog i Fransk, anden Afdeling. Pios franske Grammatik. Kapers og Simonsens tyske Læsebog for de højere Klasser. Iversens tyske Grammatik. Et geografisk Atlas. Lütkens Begyndelsesgrunde Nr. 2. Vaupells Botanik ved Grønlund. Møllers Læren om Rumstørrelser og Læren om Tal. Hoüels Logarithmetabler. A. Møllers Sangskole. — Hele Latinklassen desuden: Cæsar de bello Gallico ed. Whitte. Ciceros Taler. Madvigs Grammatik, Iversens latinske Stiløvelser. Forchhammers latinske Stiløvelser. Thriges mindre Lærebog i den gamle Historie. Blochs Middelalderens Historie. Historisk Atlas B Middelalderen, udkommet hos Erslev, Thriges større Lærebog i Geographien. — Den sproglige Afdeling desuden: Bergs Forskole. Bergs Formlære. Tregders Mythologi. — Den mathematisk-naturvidenskabelige Afdeling desuden: Lorenz kortfattet Naturlære. Møllers Lærebog i uorganisk Kemi. Dorphs græsk-romersk Mythologi, 2den Udgave. — Realklassen desuden: Holbechs og Petersens Materialier. Listovs engelske Elementarbog. Kofods Historiens vigtigste Begivenheder. Blochs Lærebog i Danmarks, Norges og Sverigs Historie. Thriges mindre Lærebog i Geografien.

## 4de Klasse.

Flors danske Læsebog. Dorphs Udsigt over Digtarterne, 2den Udgave. Ciceros Taler. Livius Bog 23. Ovids Metamorfoser ved Bloch, Hefte 1. Madvigs Grammatik. Iversens latinske Stiløvelser. Sicks Læsebog, 3dje Afdeling. Garrigues's Sproglære. Kapers og Simonsens tysk Læsebog for de højere Klasser. Iversens tyske Grammatik. Blochs nyere Historie. Thriges større Lærebog i Geografien. Et geografisk Atlas. Lütkens Begyndelsesgrunde Nr. 2. Vaupells Botanik ved Grønlund. Møllers Læren om Rumstørrelser og Læren om Tal. Hoüels Logarithmetabeller. Psalmebog. A. Møllers Sangskole. — Den sproglige Afdeling desuden: Xenofons Anabasis, 1ste Hefte ved Fibiger. Odysseen. Bergs Formlære. — Den mathematisk-naturvidenskalige Afdeling desuden: Lorenz kortfattet Naturlære. Møllers Lærebog i uorganisk Kemi.

## 5te Klasse.

Wimmers oldnordiske Læsebog og Grammatik (1876). Sicks Læsebog, 3dje Afdeling. Sicks Stiløvelser 1 (anden Udgave, og 2. Garrigues's Sproglære. Listovs engelske Elementarbog. Rosings Grammatik. Thriges og Blochs historiske Lærebøger. Hoüels Logarithmetabeller. Psalmebog. A. Møllers Sangskole. — Den sproglige Afdeling desuden: Ciceros Taler, Cato major og Lælius ved Lund. Livius Bog 23. Æneiden Bog 2. Flemmers Udvalg af Sølvalderens Forfattere. Horats Oder og Breve ved Lembcke. Henrichsens Opgaver til Oversættelse fra Latin. Fortællinger af Herodot, udgivne af Berg. Odysseen. Lorenz kortfattet Naturlære. — Den mathematisk-naturvidenskabelige Afdeling desuden: Møllers Stereometri. J. Petersens Trigonometri. Madsens analytiske Geometri. Møllers Lærebog i uorganisk Kemi.

# Examens-Skema.

## a) Afgangs-Examen.

**Torsdag d. 15de Juni.**

Kl. 8—12. Udarbejdelse i Modersmaalet (bekjendt Stof).
Kl. 4—8. Oversættelse fra Latin til Dansk.
Beregnings-Opgave.

**Fredag d. 16de Juni.**

Kl. 8—12. Fransk Stil.
Geometrisk Udarbejdelse.
Kl. 4—8. Udarbejdelse i Modersmaalet (fri Opgave).

**Lørdag d. 17de Juni.**

Kl. 8—12. Projektions-Tegning.
Kl. 4—8. Arithmetisk Udarbejdelse.

**Mandag d. 26de Juni.**

Kl. 5. Engelsk (d. sprogl. Afd.).

**Tirsdag d. 27de Juni.**

Kl. 5. Engelsk (d. math. Afd.).

**Onsdag d. 28de Juni.**

Kl. 8. Græsk.

**Torsdag d. 29de Juni.**

Kl. 8. Historie (d. sprogl. Afd.).

**Fredag d. 30te Juni.**

Kl. 8. Historie (d. math. Afd.).
- 5. Tysk.

**Lørdag d. 1ste Juli.**

Kl. 5. Oldnordisk (d. sprogl. Afd.).

**Mandag den 3dje Juli.**

Kl. 8. Mathematik (Afd. a).
- 4. Latin.

**Tirsdag d. 4de Juli.**

Kl. 8. Mathematik (Afd. b).
- - Naturlære (d. math. Afd. a).
- 5. Naturlære (d. math. Afd. b).

**Onsdag d. 5te Juli.**

Kl. 8. Oldnordisk (d. math. Afd.).
- 4. Naturlære (d. sprogl. Afd.)

**Torsdag d. 6te Juli.**

Kl. 4. Fransk (d. sprogl. Afd.).

**Fredag d. 7de Juli.**

Kl. 8. Fransk (d. math. Afd.).

## b) Skolens Hoved-Examen.

**Torsdag d. 15de Juni.**

4de Klasse. Udarbejdelse i Modersmaalet. Kl. 8—12.
Latinsk Stil Kl. 4—8.

**Fredag d. 16de Juni.**

4de Klasse. Geometrisk Udarbejdelse Kl. 8—12.
Arithmetisk Udarbejdelse Kl. 4—8.

**Torsdag d. 22de Juni.**

Sangprøve Kl. 2.

**Mandag d. 26de Juni.**

4de Kl. a. Latin Kl. 8.

**Tirsdag d. 27de Juni.**

| | |
|---|---|
| 4de Kl. a. | Mathematik Kl. 8. |
| — b. | Latin Kl. 5. |

**Onsdag d. 28de Juni.**

| | |
|---|---|
| 5te Kl. | Dansk Stil (fri Opgave) Kl. 9—1. |
| 4de Kl. b. | Mathematik Kl. 8. |
| — c. | Latin Kl. 5. |

**Torsdag d. 29de Juni.**

| | |
|---|---|
| 5te Kl. | Dansk Stil (bekjendt Stof) Kl. 9—1. |
| 4de Kl. c. | Mathematik Kl. 8. |
| — a. | Tysk Kl. 4. |
| 3dje Kl. | Skriftl. Mathematik Kl. 9—1. |

**Fredag d. 30te Juni.**

| | |
|---|---|
| 5te sprogl. Kl. | Oversættelse fra Latin Kl. 9—1. |
| 5te math. Kl. | Skriftl. Mathematik Kl. 9—1. |
| 4de Kl. b. | Tysk Kl. 4. |
| 3dje Kl. | Dansk Stil Kl. 9—1. |

**Lørdag d. 1ste Juli.**

| | |
|---|---|
| 5te sprogl. Kl. | Fransk Stil Kl. 9—1. |
| 5te math. Kl. | Skriftl. Mathematik Kl. 9—1. |
| 4de Kl. a. | Geografi Kl. 9—12. |
| 3dje Kl. | Lat. Stil Kl. 9—1. |

**Mandag d. 3dje Juli.**

| | |
|---|---|
| 5te math. Kl. | Skriftl. Mathematik Kl. 9—1. |
| 4de Kl. b. | Geografi Kl. 9—12. |
| 4de Kl. (Privatisterne). | Naturhistorie Kl. 5. |
| 3dje Kl. | Religion Kl. 9—11. |
| 2den Latinkl. | Latinsk Stil Kl. 9—12. |
| 1ste Latinkl. | Fransk Kl. 9—11. |

**Tirsdag d. 4de Juli.**

| | |
|---|---|
| 5te sprogl. Kl. | Græsk Kl. 9—12. |
| 4de Kl. c. | Tysk Kl. 4. |
| 3dje Kl. | Tysk Kl. 10—1. |
| 2den Kl. | Dansk Stil Kl. 9—12. |
| 1ste Kl. | Dansk Stil Kl. 9—12. |

**Onsdag d. 5te Juli.**

| | |
|---|---|
| 5te Kl. | Fransk Kl. 11—2. |
| 3dje sprogl. Kl. | Græsk Kl. 9—11. |
| 2den Kl. | Regning Kl. 9—12. |
| 1ste Latinkl. | Historie Kl. 11—1. |

**Torsdag d. 6te Juli.**

| | |
|---|---|
| 5te Kl. | Engelsk Kl. 9—11. |
| 4de sprogl. Kl. | Græsk Kl. 9—12. |
| 3dje math. Kl. | Naturlære Kl. 11—1. |
| 2den Latinkl. | Latin Kl. 12—2. |
| 2den Realkl. | Engelsk Kl. 12—1. |
| 1ste Kl. | Regning Kl. 9—12. |
| 5te Underkl. | Dansk Stil Kl. 9—11. |

**Fredag d. 7de Juli.**

| | |
|---|---|
| 5te Kl. | Oldnordisk Kl. 9—11. |
| 3dje Kl. | Arithmetik Kl. 9—12. |
| 2den Kl. | Religion Kl. 9—11. |
| 1ste Realkl. | Engelsk Kl. 1—2. |
| 5te Underkl. | Dansk Kl. 11—1. |
| 4de Underkl. | Dansk Stil Kl. 9—11. |

**Lørdag d. 8de Juli.**

| | |
|---|---|
| 5te sprogl. Kl. | Latin Kl. 12—3. |
| 5de math. Kl. | Mathematik Kl. 9—11. |
| 4te math. Kl. | Naturlære Kl. 11—1. |
| 3dje Kl. | Historie Kl. 9—11. |
| 2den Kl. | Fransk Kl. 9—12. |
| 1ste Kl. | Tysk Kl. 9—11. |
| 5te Underkl. | Regning. Kl. 9—11. |
| 4de Underkl. | Dansk Kl. 12—2. |

**Mandag d. 10de Juli.**

| | |
|---|---|
| 5te math. Kl. | Naturlære Kl. 1—3. |
| 4de Kl. | Fransk Kl. 9—12. |
| 3dje Kl. | Geometri Kl. 9—12. |
| 2den Latinkl. | Historie Kl. 12—2. |
| 2den Realkl. | Dansk Kl. 2—3. |
| 1ste Latinkl. | Latin Kl. 9—11. |
| 1ste Realkl. | Dansk Kl. 1—2. |

5te Underkl. Religion Kl. 9—11.
4de Underkl. Religion Kl 11—12. Regning Kl. 12—2.
3dje Underkl. Dansk og Dansk Stil Kl. 9—12.
2den—1ste Underkl. Dansk og Dansk Stil Kl. 9—12.

**Tirsdag d. 11te Juli.**

5te Kl. Historie Kl. 1—3.
3dje Kl. Fransk Kl. 12—3.
2den Kl. Mathematik Kl. 9—2.
1ste Kl. Religion Kl. 10—12.
5te Underkl. Tysk Kl. 9—12.
4de Underkl. Historie Kl. 9—11.
3dje Underkl. Regning Kl. 11—1.
2den—1ste Underkl. Regning Kl. 9—11.

**Onsdag d. 12te Juli.**

5te sprogl. Kl. Naturlære Kl. 12—3.
4de Kl. Historie Kl. 1—3.
3dje Kl. Latin Kl. 11—3.
2den Kl. Tysk Kl. 12—3.
1ste Kl. Mathematik Kl. 9—12.
5te Underkl. Fransk Kl. 9—12.
4de Underkl. Tysk Kl. 9—11.
3dje Underkl. Historie, Geografi og Bibelhistorie Kl. 9—12.
2den—1ste Underkl. Historie, Geografi og Bibelhistorie Kl. 9—12.

**Fredag d. 14. Juli.**

Afslutning Kl. 10.

**Prøve over nye Disciple** Kl. 12. For saa vidt som der endnu er Plads i Klasserne, ville Disciple ogsaa kunne blive prøvede ved det nye Skoleaars Begyndelse **Tirsdag d. 15de Avgust** Kl. 9. Samme Dag Kl. 12 maa alle Disciple møde paa Skolen.

Til at overvære Examens mundtlige Del indbydes Disciplenes Forældre og Værger samt andre, som maatte have Interesse for Skolen.

**S. B. Thrige.**

## Den maanedlige Skolebetaling er:

| | |
|---|---|
| 1ste og 2den Underklasse | 6 Kroner. |
| (dersom de blive adskilte, 2den Underkl. | 7 Kr.) |
| 3dje Underklasse | 8 Kr. |
| 4de Underklasse | 11 Kr. |
| 5te Underklasse | 12 Kr. |
| 1ste og 2den Klasse | 13 Kr. |
| 3dje Klasse | 14 Kr. |
| 4de Klasse | 16 Kr. |
| 5te og 6te Klasse | 18 Kr. |

Deri er alt indbefattet, og der betales ikke noget for Afgangs-Examina. Kun betale Disciple, som indtræde efter Skoleaarets Begyndelse, 5 Kroner i Indskrivningspenge. Yngre Brødre betale 2 Kroner maanedlig mindre end andre Disciple, den 4de Broder betaler intet.

Thieles Bogtrykkeri.